

Sjællandsk arbejdsmarked i europæisk top

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 11

Hovedresultater

- De beskæftigede i Danmark pendler meget. 8,4 pct. arbejder i en anden region end der hvor de bor.
- Det er højt i en EU sammenligning, hvor det tilsvarende tal kun er 6,8 pct.
- På listen over EU-regioner over hvor der er mange udpendlere der er, ligger Outer London i top med hele 46,3 pct.
- Det er store forskelle imellem de danske regioner, i forhold til hvor mange der pendler ud af regionen for at arbejde.
- Især de beskæftigede med bopæl i Region Sjælland der pendler meget. Hele 26,2 pct. arbejder udenfor regionen.
- De øvrige danske regioner har mellem 4,6 pct. og 7,0 pct. udpendlere.
- Region Sjælland ligger nr. 11 på listen over de 272 regioner i EU, set i forhold til hvor der er flest udpendlere.
- Pendlingsmæssigt er Region Sjælland dermed opland til hovedstadsområdet, på samme måde som tilfældet er for en række andre europæiske storbyområder.
- Det er i særlig grad fra Landsdel Østsjælland (den østlige del af Region Sjælland), at der er stor udpendling.
- Pendlingen hen over Storebælt sker primært til hovedstadsområdet, og kun i mindre grad til eller fra det øvrige Sjælland.

Pendling

Pendling er et udtryk for, at man bor og arbejder forskellige steder. Der kan være forskellige definitioner af, i hvilke tilfælde der er tale om geografisk set forskellige områder. En ofte anvendt afgrænsning er, at der krydses en eller flere organisatoriske grænser på vej til og fra arbejde. Herunder anvendes kommunegrænserne i visse analyser som markeringer af, at der er tale om pendling. Som eksempler herpå kan nævnes:

- Danmark i Forandring publikationen fra 2014, hvor der er lavet opgørelser af pendlingsoplande, opgørelser af graden af den kommunale ind- og udpendling og den overordnede udvikling i pendlingsaktiviteten over en årrække.
- Momentum nr.9/2015 bragte en analyse af pendlingsomfang, opgjort på, hvor mange lønkroner, der tjenes med hjem hen over kommunegrænsen via pendlingsaktiviteten.
- Den overordnede pendlingsretning er fra oplandet til byerne. Der er dog forskelle imellem forskellige uddannelsesgrupper. Momentum nr. 2014/14 bragte en analyse af akademikerne, som pendler imod den generelle strøm. En betydelig andel af akademikerstillingerne i oplandene varetages af akademikere bosat i byerne.
- Samtidig med at en stigende andel af de beskæftigede pendler, så er andelen, som pendler meget langt også stigende. Momentum nr. 16/2014 bragte en analyse af blandt andet andelen af langdistancependlere, defineret som dem der har 50 km eller mere fra bopæl til arbejdsplads.

I en international sammenligning er der dog begrænsninger i det tilgængelige datamateriale. Den mest detaljerede geografiske inddeling som Eurostat har data for, er NUTS2-regionerne. Derfor er analysen af pendlingsintensiteten på tværs af EU lavet på dette niveau. For Danmark indgår beskæftigelsen opgjort på de 5 regioner. Resultaterne for Danmark uddybes yderligere med opgørelser baseret på de danske landsdele.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 11

Beskæftigede på Sjælland pendler meget

Blandt de beskæftigede i EU arbejder 6,8 pct. i en anden region, end der hvor de bor (bopælsregionen), *jf. tabel 1*. Blandt de beskæftigede i Danmark arbejder 8,4 pct. i en anden region end der hvor de bor.

Der er betydelige forskelle på, hvor stor en andel, der pendler ud af bopælsregionen for at arbejde, blandt EU's 272 regioner. Den højeste andel ses for regionen Outer London, hvor hele 46,3 pct. af de beskæftigede pendler til arbejde i en anden region, *jf. tabel 1*. Heraf vil pendlingen naturligt være ind til et job i selve London. For alle regioner med en høj grad af udflytning, gælder, at de geografisk er placeret i oplandet til en storby. For de fleste er der tale om landets hovedstad. Herfra er dog undtaget eksempelvis Cheshire i Storbritanien, som ligger mellem Liverpool og Manchester, og Lüneburg i Tyskland, som ligger i oplandet til Hamborg.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 3 af 11

Tabel 1: Tværregionale pendlere 2014, de 20 NUTS2-regioner i EU med højest andel

Dato: 2. februar 2016

 Sags ID: SAG-2013-06868
 Dok. ID: 2150828

 E-mail: JNC@kl.dk
 Direkte: 3370 3802

 Weidekampsgade 10
 Postboks 3370
 2300 København S

 www.kl.dk
 Side 4 af 11

Nr.	Land	NUTS2 region	Centerby som NUTS2-regionen ligger ved	Andel pendlere	Antal tusinde beskæftigede personer med bopæl i regionen	Befolknings-tæthed, borgere pr. km ²
1	Storbritannien	Outer London	London	46,3 pct.	2.497,6	4.039,8
2	Belgien	Prov. Brabant Wallon	Bruxelles	45,9 pct.	160,6	359,1
3	Belgien	Prov. Vlaams-Brabant	Bruxelles	41,4 pct.	486,9	526,7
4	Østrig	Burgenland	Wien	34,8 pct.	132,5	72,5
5	Belgien	Prov. Namur	Charleroi	33,3 pct.	193	132,9
6	Nederlandene	Flevoland	Amsterdam	33,0 pct.	190,4	165,8
7	Storbritannien	Bedfordshire and Hertfordshire	London	28,5 pct.	911,1	619,2
8	Storbritannien	Cheshire	Liverpool og Manchester	27,2 pct.	450,3	397,7
9	Tyskland	Lüneburg	Hamborg	27,0 pct.	821,4	107,8
10	Storbritannien	Essex	London	26,7 pct.	808,6	445,7
11	Danmark	Sjælland	København	26,2 pct.	378,4	113,1
12	Østrig	Niederösterreich	Wien	25,8 pct.	790,5	84,8
13	Storbritannien	Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire	Birmingham	23,6 pct.	647,9	222,0
14	Belgien	Prov. Hainaut	Bruxelles	23,5 pct.	460,6	352,6
15	Tyskland	Brandenburg	Berlin	23,3 pct.	1.191,2	82,6
16	Frankrig	Picardie	Paris	22,1 pct.	739	99,4
17	Belgien	Prov. Oost-Vlaanderen	Brügge, Antwerpen og Bruxelles	22,0 pct.	658,2	493,8
18	Nederlandene	Drenthe	Groningen	22,0 pct.	225,5	182,5
19	Tjekkiet	Strední Čechy	Prag	20,9 pct.	633,4	118,2
20	Storbritannien	Berkshire, Buckinghamshire and Oxfordshire	London	20,5 pct.	1.210,9	404,6
EU-gennemsnit				6,8 pct.	218.284,1	116,4
Gennemsnit for Danmark				8,4 pct.	2.709,3	131,1
98	Danmark	Nordjylland		7,0 pct.	276,6	73,7
107	Danmark	Midtjylland		6,3 pct.	613,3	98,2
108	Danmark	Syddanmark		6,3 pct.	551,4	98,1
137	Danmark	Hovedstaden		4,6 pct.	889,6	683,9

Kilde: Egne beregninger baseret på Eurostat-tabellerne *lfst_r_lfe2ecomm*, *tps00003*, *tgs000096* og *tgs00002*. Bilag 1 uddyber datagrundlaget.

Den højest placerede danske region er Region Sjælland, hvor mere end hver fjerde, 26,2 pct., af de beskæftigede pendler til et job i en anden region. Heraf arbejder de fleste i Region Hovedstaden. Det er Region Nordjylland,

som er på en 98. plads, der er den danske region med næst flest blandt de beskæftigede, som pendler ud af regionen, *jf. tabel 1*. Laveste andel blandt de danske regioner har Region Hovedstaden. Det er typisk for alle storbyer, at der kun er en beskedent udpendling til de øvrige dele af landet.

De fleste af de 10 regioner som har en højere udpendlingsandel end Region Sjælland, er karakteriseret ved en højere befolkningstæthed. Kun Burgenland i Østrig og Lüneburg i Tyskland er undtaget herfra. Hvis sammenligningen laves for regioner af samme urbaniseringsgrad, målt ved en befolkningstæthed under 150 borgere pr. kvadratkilometer, ville Region Sjælland rangere som nr. 4 på listen, *jf. tabel 2*.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 11

Tabel 2: Tværregionale pendlere 2014, de 8 NUTS2-regioner i EU med højest andel og med lav befolkningstæthed (uddrag af tabel 1)

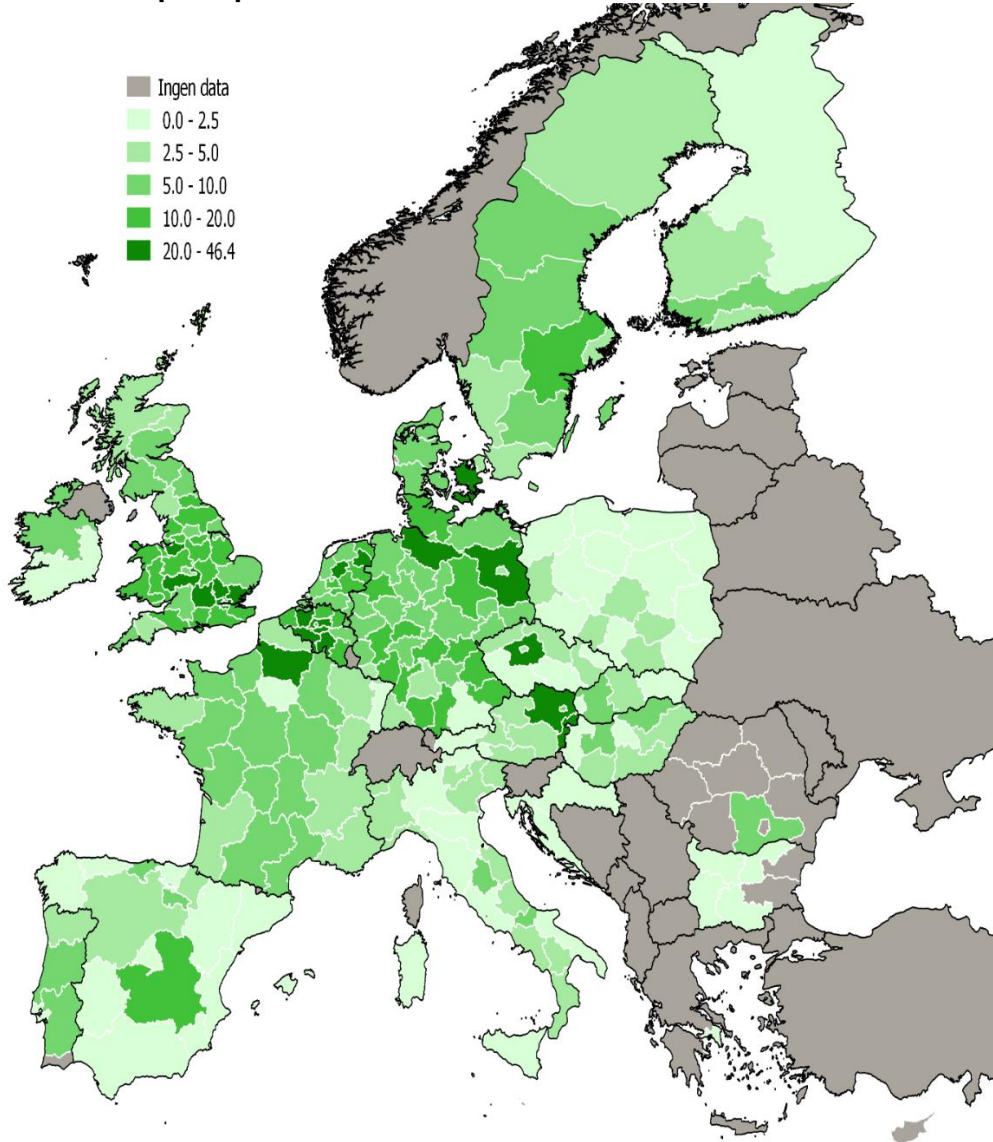
Nr.	Land	NUTS2 region	Centerby som NUTS2-regionen ligger ved	Andel pendlere	Antal tusinde beskæftigede personer med bopæl i regionen	Befolkningstæthed, borgere pr. km ²
4	Østrig	Burgenland	Wien	34,8 pct.	132,5	72,5
5	Belgien	Prov. Namur	Charleroi	33,3 pct.	193	132,9
9	Tyskland	Lüneburg	Hamburg	27,0 pct.	821,4	107,8
11	Danmark	Sjælland	København	26,2 pct.	378,4	113,1
12	Østrig	Niederösterreich	Wien	25,8 pct.	790,5	84,8
15	Tyskland	Brandenburg	Berlin	23,3 pct.	1.191,2	82,6
16	Frankrig	Picardie	Paris	22,1 pct.	739	99,4
19	Tjekkiet	Strední Čechy	Prag	20,9 pct.	633,4	118,2

Kilde: Egne beregninger baseret på Eurostat-tabellerne *lfst_r_lfe2ecomm*, *tgs00096* og *tgs00002*. Bilag 1 uddyber datagrundlaget.

Opland og storby er afhængige af hinanden

For alle NUTS2-regioner i toppen af listen, *jf. tabel 1 og figur 1*, gælder, at de er opland til en stor by. Herunder hører også flere af de største europæiske byer. Det drejer sig om blandt andre London, Paris og Berlin. Hertil kommer en række øvrige hovedstadsområder med befolkningsstørrelse i omegnen af en million. Det drejer sig blandt andet om Wien, Bruxelles, Prag, Amsterdam og København. Det tyder på, at det øvrige Sjælland er et arbejdskraftopland til hovedstadsområdet, på linje med den funktion flere af oplandene til de allerstørste byer i EU har overfor pågældende storby.

Figur 1: Andel som i 2014 pendlede ud af det NUTS2-område hvor de har bopæl i pct.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 11

Kilde: Egne beregninger baseret på Eurostat-tabel Ifst_r_lfe2ecomm. Bilag 1 uddyber datagrundlaget.

Bem.: NUTS2-regioner markeret med den mørkeste grønne farve er de 20 regioner med størst upendlingsandel, jf. tabel 1.

Oplande til byer som Stockholm, München og Madrid har indpendlingsandele i intervallet 10 pct. til 20 pct., *jf. figur 1*, og ligger dermed lavere end dem i toppen af listen. Alt andet lige, så er det en indikation af, at eksempelvis Stockholm og oplandet Östra Mellansverige, i mindre grad er afhængige af hinanden i forhold til jobmarkedet, sammenlignet med den gensidige afhængighed der er mellem Storkøbenhavn og Region Sjælland.

Endnu lavere pendlingsandele ses for eksempelvis Lissabon, Rom, Budapest, Bratislava og Helsinki. De er karakteriseret ved, at have oplande med mellem 5 pct. til 10 pct. af de beskæftigede, som pendler ud af bopælsregionen og primært ind til pågældende storby. Med til denne gruppe hører formentligt også Bukarest. Da datakvaliteten for Rumænien ikke er i top, skal det dog tages med et vist forbehold.

I 2010 var Region Sjælland på en 14. plads på listen over regioner i EU med de højeste udpendlingsandele. Frem mod 2015 er Region Sjælland kravlet op ad listen og forbi de 3 regioner, Niederösterreich i Østrig, Herefordshire, Worchestershire og Warwickshire i Storbritanien og Picardie i Frankrig. Pågældende områder ligger i oplandene til henholdsvis Wien, Birmingham og Paris. Den afhængighed, der er mellem det storkøbenhavnske område og det øvrige Sjælland synes dermed at være blevet styrket, og det i højere grad end for de øvrige storbyer i EU.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 11

Især mange pendlere fra det østsjællandske

Region Sjælland består af 2 landsdele. Vest- og Sydsjælland består af det vestlige og det sydlige Sjælland samt sydhavsøerne. Østsjælland består af den del af det østlige Sjælland, som ligger vest for Region Hovedstaden. For Danmark er der datamæssigt mulighed for at beskrive pendlingen på landsdelsniveau. Desværre er der ikke mulighed for at lave sammenlignelige opgørelser på tværs af landene, hvorfor den følgende analyse har fokus på Danmark.

Det er primært beskæftigede med bopæl i Landsdel Østsjælland, som pendler til hovedstadsområdet. Det gælder for hele 44,6 pct. af de beskæftigede, *jf. tabel 3*. Det hænger naturligt sammen med, at Landsdel Østsjælland geografisk set ligger helt op ad Region Hovedstaden. Pendlere, som tager turen fra Landsdel Vest- og Sydsjælland til hovedstadsområdet, skal således pendle hen over Landsdel Østsjælland, for at komme på arbejde. Det gør folgeligt kun 14,2 pct. af de beskæftigede, *jf. tabel 3*.

Dato: 2. februar 2016

 Sags ID: SAG-2013-06868
 Dok. ID: 2150828

 E-mail: JNC@kl.dk
 Direkte: 3370 3802

 Weidekampsgade 10
 Postboks 3370
 2300 København S

 www.kl.dk
 Side 8 af 11

Tabel 3: Geografisk placering af arbejdsstedet for de beskæftigede i Landsdelene Østsjælland og Vest- og Sydsjælland

Arbejdssted	Beskæftigede som bor i Landsdel Østsjælland	Beskæftigede som bor i Landsdel Vest- og Sydsjælland
Byen København	18,1 pct.	5,8 pct.
Københavns omegn	22,4 pct.	7,1 pct.
Nordsjælland	4,0 pct.	1,3 pct.
Bornholm	0,0 pct.	0,0 pct.
<i>I alt Region Hovedstaden</i>	<i>44,6 pct.</i>	<i>14,2 pct.</i>
Østsjælland	49,1 pct.	6,6 pct.
Vest- og Sydsjælland	5,1 pct.	77,8 pct.
<i>I alt Region Sjælland</i>	<i>54,1 pct.</i>	<i>84,4 pct.</i>
Øvrige regioner	1,3 pct.	1,4 pct.
I alt	100,0 pct.	100,0 pct.

Kilde: Beregninger baseret på statistikbanken PEND100

Den samlede oversigt over pendling mellem landsdelene følger af tabel 4. Flertallet af de beskæftigede arbejder i den landsdel hvor de bor. Herfra er dog undtaget Landsdel Østsjælland, hvor det er lidt under halvdelen af dem der bor der, som også arbejder i landsdelen.

Tabel 4: Antal beskæftigede opgjort på de danske landsdele, 2013

Antal beskæftiget i landsdel:	Bopæl										
	Byen København	Københavns omegn	Nordsjælland	Bornholm	Østsjælland	Vest- og Sydsjælland	Fyn	Syddjælland	Østjylland	Vestjylland	Nordjylland
Byen København	267.583	75.077	37.132	316	21.244	15.131	3.061	2.178	3.783	911	1.520
Københavns omegn	74.101	145.501	43.848	158	26.275	18.571	1.859	1.693	2.605	744	1.218
Nordsjælland	17.824	16.836	128.033	62	4.688	3.288	606	507	763	213	369
Bornholm	245	92	70	16.067	31	82	29	30	39	27	28
Østsjælland	7.802	8.209	3.729	36	57.448	17.276	441	242	397	144	168
Vest- og Sydsjælland	5.173	2.915	1.812	81	5.949	202.965	1.681	548	535	229	338
Fyn	1.306	506	349	10	312	1.044	195.637	5.712	1.539	349	410
Syddjælland	1.106	489	424	45	342	776	11.147	309.132	13.770	4.950	1.302
Østjylland	1.827	903	707	16	430	926	2.382	9.833	367.113	9.909	6.189
Vestjylland	535	274	258	10	171	391	629	5.684	15.177	184.056	5.120
Nordjylland	792	380	309	33	192	469	516	974	5.734	4.620	253.587
I alt	378.294	251.182	216.671	16.834	117.082	260.919	217.988	336.533	411.455	206.152	270.249
Andel beskæftiget i landsdel:	Bopæl										
	Byen København	Københavns omegn	Nordsjælland	Bornholm	Østsjælland	Vest- og Sydsjælland	Fyn	Syddjælland	Østjylland	Vestjylland	Nordjylland
Byen København	70,7%	29,9%	17,1%	1,9%	18,1%	5,8%	1,4%	0,6%	0,9%	0,4%	0,6%
Københavns omegn	19,6%	57,9%	20,2%	0,9%	22,4%	7,1%	0,9%	0,5%	0,6%	0,4%	0,5%
Nordsjælland	4,7%	6,7%	59,1%	0,4%	4,0%	1,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%
Bornholm	0,1%	0,0%	0,0%	95,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Østsjælland	2,1%	3,3%	1,7%	0,2%	49,1%	6,6%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Vest- og Sydsjælland	1,4%	1,2%	0,8%	0,5%	5,1%	77,8%	0,8%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
Fyn	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	0,3%	0,4%	89,7%	1,7%	0,4%	0,2%	0,2%
Syddjælland	0,3%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	5,1%	91,9%	3,3%	2,4%	0,5%
Østjylland	0,5%	0,4%	0,3%	0,1%	0,4%	0,4%	1,1%	2,9%	89,2%	4,8%	2,3%
Vestjylland	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,3%	1,7%	3,7%	89,3%	1,9%
Nordjylland	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	1,4%	2,2%	93,8%

Kilde: Beregninger baseret på statistikbanken PEND100

Dato: 2. februar 2016

 Sags ID: SAG-2013-06868
 Dok. ID: 2150828

 E-mail: JNC@kl.dk
 Direkte: 3370 3802

 Weidekampsgade 10
 Postboks 3370
 2300 København S

 www.kl.dk
 Side 9 af 11

Blandt resultaterne af tabel 4 fremgår også omfanget af pendling mellem Øst- og Vestdanmark. Herunder kan der laves opgørelser af pendlingen over Storebælt, som gjort i det følgende.

Pendling over Storebælt

Der pendles i overvejende grad mellem landsdele, som ligger geografisk tæt på hinanden. Der er dog afvigelser fra det overordnede billede. Fyn og det Vestsjællandske område ligger kun ca. 20 km fra hinanden. Alligevel er der et relativt beskedent pendlingsomfang imellem dem. Blandt de beskæftigede med bopæl i Landsdel Fyn, har ca. 1 pct. arbejdsplads i Region Sjælland, *jf. tabel 4*. Heraf har hovedparten på 0,8 procentpoint arbejdsplads i den Vestsjællandske Landsdel, mens de resterende 0,2 procentpoint arbejder i Landsdel Østsjælland. Mere end 2,5 gange så mange, hele 2,6 pct. af de beskæftigede med bopæl i Landsdel Fyn, pendler hen over Vestsjælland til det Storkøbenhavnske område eller helt til Nordsjælland for at arbejde, *jf. tabel 4*.

Det gælder generelt, at pendlere der bor i Vestdanmark, som pendler østpå og krydser Storebælt, i stort omfang pendler videre hen over det Vestsjællandske, for at komme til arbejdspladsen i Storkøbenhavn eller Nordsjælland, *jf. tabel 5*. Det gælder i endnu højere grad for de jyske landsdele, end tilfældet er for Landsdel Fyn.

Tabel 5: Beskæftigede som pendler over Storebælt fra vest mod øst, opgjort på bopæl såvel som den landsdel hvor arbejdsstedet er beliggende, 2013

Beliggenhed af arbejdssted	Bopælslandsdel				
	Fyn	Syddjylland	Østjylland	Vestjylland	Nordjylland
Byen København	39,9 pct.	41,9 pct.	46,6 pct.	40,2 pct.	41,7 pct.
Københavns omegn	24,2 pct.	32,6 pct.	32,1 pct.	32,8 pct.	33,5 pct.
Nordsjælland	7,9 pct.	9,8 pct.	9,4 pct.	9,4 pct.	10,1 pct.
Bornholm	0,4 pct.	0,6 pct.	0,5 pct.	1,2 pct.	0,8 pct.
Østsjælland	5,7 pct.	4,7 pct.	4,9 pct.	6,3 pct.	4,6 pct.
Vest- og Sydsjælland	21,9 pct.	10,5 pct.	6,6 pct.	10,1 pct.	9,3 pct.
I alt	100 pct.	100 pct.	100 pct.	100 pct.	100 pct.

Kilde: Beregninger baseret på statistikbanken PEND100. Tabellen kan udledes af tabel 4.

Der er også en forholdsvis beskedent pendling den modsatte vej fra Vestsjælland over Storebælt til de fynske arbejdspladser. Eksempelvis er det kun godt 1.000 beskæftigede med bopæl i Landsdel Vest- og Sydsjælland, som har arbejdsplads i Landsdel Fyn, svarende til 0,4 pct. af de beskæftigede, *jf. tabel 4*.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 11

Bilag 1: Eurostat-data

For at kunne foretage en sammenligning af pendlingsomfanget på tværs af lande, anvendes tilgængelige data fra Eurostat. Data fra Eurostat er opgjort på forskellige niveauer af geografiske inddelinger, kaldet NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics). Overordnet anvendes følgende inddelinger:

- NUTS 1: De overordnede regioner, hvor Danmark betragtes som et område.
- NUTS 2: Grundlæggende regioner, som er det typiske niveau anvendt til policy-formål i EU. Danmark inddeles på dette niveau i de 5 regioner.
- NUTS 3: Mindre regioner, som anvendes til mere detaljerede analyseformål. Danmark inddeles på dette niveau i de 11 landsdele.

Data som er anvendeligt til at opgøre pendling for regionerne i EU er opgjort på NUTS 2 niveau. Derved kan pendling på tværs af regionsgrænser sammenlignes mellem alle 272 NUTS2-regioner i EU.

Datagrundlaget for opgørelsen stammer fra arbejdskraftundersøgelsen, også kaldet AKU'en. Den hedder i Eurostat-sammenhæng Labour Force Survey – LFS. Data til opgørelse af pendlingsomfang er hentet fra Eurostats databank. Alle anvendte tabeller findes under emnegruppen *Population and social conditions*.

- Data for pendling er baseret på tabel *lfst_r_lfe2ecomm*.
- Data for befolkningsstørrelse er hentet fra tabel *tgs00096*.
- Data for arealstørrelser er hentet fra tabel *tgs00002*.
- Data for befolkningstæthed for EU som helhed er hentet fra tabel *tps00003*

Der er dårlig datakvalitet for beskæftigelsesoplysningerne for visse dele af EU. Det gælder de fleste regioner i Bulgarien, Rumænien, Grækenland, og for de oversøiske regioner tilhørende især Frankrig, Portugal og Spanien samt de isoleret beliggende ø-regioner, som eksempelvis Åland der hører til Finland.

Pendlingsopgørelserne kunne i princippet omfatte pendling til regioner i andre lande, end der hvor man har bopæl. Oplysningerne for beskæftigelse i udlandet er dog så mangelfulde og i adskillige tilfælde af tvivlsom kvalitet. Derfor afgrænses analysen til interregional pendling indenfor bopælslandet.

For lande som kun består af et NUTS2-område kan der ikke beregnes interregional pendling indenfor landets grænser. Derfor indgår de ikke i analysen.

Dato: 2. februar 2016

Sags ID: SAG-2013-06868
Dok. ID: 2150828

E-mail: JNC@kl.dk
Direkte: 3370 3802

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 11